

El ne-a dat profeți

LECTȚIA A
CINCEA

ANALIZA ISTORICĂ A
PROFEȚIEI

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 by Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu există alte precizări, toate citatele biblice sunt din Sfânta Scriptură – Biblia versiunea Dumitru Cornilescu revizuită. Copyrightul Bibliei Cornilescu © 1924 aparține British and Foreign Bible Society (Societatea Biblică pentru Răspândirea Bibliei în Anglia și Străinătate). Copyrightul © 2010 ediției revizuite în limba română aparține Societății Biblice Interconfesionale din România, cu aprobarea British and Foreign Bible Society.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel®. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. Monarhia timpurie.....	1
A. Evenimente majore	1
1. Împărăția unită	2
2. Împărăția dezbinată	2
B. Slujirile profetice	2
1. Idealurile legământului	3
2. Împărăția dezbinată	3
III. Judecata asiriană.....	3
A. Evenimente majore	4
1. Coaliția siriano-israelită	4
2. Căderea Samariei	4
3. Invazia lui Sanherib	4
B. Slujirile profetice	5
1. Iona	5
2. Osea	5
3. Amos	6
4. Mica	6
5. Naum	7
6. Isaia	7
IV. Judecata babiloniană	8
A. Evenimente majore	8
1. Prima incursiune	8
2. A doua incursiune	8
3. A treia incursiune	9
B. Slujirile profetice	9
1. Ieremia	9
2. Țefania	10
3. Ioel 10	10
4. Obadia	10
5. Habacuc	11
6. Ezechiel	11
7. Daniel	12
V. Perioada restaurării	12
A. Evenimente majore	13
1. Întoarcerea israeliților în țară	13

2. Reclădirea templului	13
3. Apostazia la scară largă	13
B. Slujirile profetice	14
1. Hagai	14
2. Zaharia	14
3. Maleahi	15
VI. Concluzie	15

El ne-a dat profeți

Lecția a cincea

Analiza istorică a profeției

INTRODUCERE

De curând, un prieten mi-a spus ce a pățit. Se căsătorise de câțiva ani, iar soția făcând curat prin sertare a găsit o scrisoare de la o fostă prietenă de-a lui. La început a fost foarte supărată crezând că scrisoarea era recentă, dar prietenul meu a putut să dovedească prin data imprimată pe plic că a fost scrisă cu mulți ani în urmă. Prietenul m-a privit și mi-a zis, „Rich nu știu ce să-ți spun, nici nu am idee ce s-ar fi putut întâmpla dacă n-aș fi putut dovedi când a fost scrisă scrisoarea”. Din păcate, de multe ori creștinii înțeleg greșit profeția Vechiului Testament pentru că nu sunt preocupați să afle când au vorbit profeții sau când și-au scris cărțile. Dacă vrem să studiem profeții Vechiului Testament în mod responsabil, trebuie să fim gata să înțelegem datele și vremurile în care au slujit aceștia.

Am intitulat această lecție „Analiza istorică a profeției” și vom examina felul în care istoria Vechiului Testament oferă un context esențial pentru o înțelegere corectă a profeției Vechiului Testament. Vom împărți analiza istorică în patru perioade importante din istoria profetică: prima, monarhia timpurie; a doua, perioada judecății asiriene; a treia, perioada judecății babiloniene; și în cele din urmă, ne vom uita la perioada restabilirii. Să analizăm mai întâi perioada monarhiei timpurii.

MONARHIA TIMPURIE

Într-o lecție anterioară, am văzut că profeția a căpătat proeminență în Israel odată cu monarhia. Și acest lucru ne va ajuta să începem analiza istorică a profeției examinând monarhia timpurie - perioada când Israelul a avut pentru prima dată împărați. Din vremea lui Avraam, care a trăit în jurul anului 2000 î.Hr. și până în zilele lui Saul, Israelul nu a avut nici un om împărat. Împărăția lui David a fost întemeiată în jurul anului 1000 î.Hr. și a rămas intactă mai multe generații la rând. În explorarea acestei perioade din istoria Israelului vom răspunde la două întrebări: care au fost evenimentele majore ce au avut loc în această perioadă și cum au modelat acestea lucrarea profetică?

EVENIMENTE MAJORE

Să examinăm mai întâi două evenimente majore din perioada monarhiei timpurii.

Impărăția unită

Mai întâi vom discuta despre împărăția unită. În jurul anului 1000 î.Hr., David a urcat pe tronul de la Ierusalim. El a unit toate semințiile, a stabilit granițe relativ sigure și a adus chivotul lui Dumnezeu la Ierusalim pregătind lucrurile pentru ca fiul său să zidească un templu lui Dumnezeu. Solomon, fiul lui David, a călcat pe urmele tatălui său. A extins teritoriile lui Israel și a păstrat semințiile unite. De asemenea, Solomon a zidit un templu glorios și l-a dedicat închinării lui Iahve Cărțile Samuel, Împărați și Cronici arată limpede că nici David și nici Solomon nu au fost împărați perfecți. Totuși Biblia tratează această perioadă ca pe una ideală, o vreme în care poporul lui Dumnezeu a primit multe binecuvântări.

Împărăția dezbinată

Deși condițiile de început au fost bune, trebuie să ne amintim de un alt eveniment major, dezbinarea împărăției. Din păcate, Solomon și fiul său, Roboam, nu au tratat semințiile din nord cu respectul pe care îl meritau, astfel semințiile din nord s-au desprins și au format o altă țară cam prin 930 î.Hr. Aflăm despre acest eveniment în 1 Împărați 12 și 2 Cronici 11. Când Roboam a refuzat să trateze bine semințiile din nord, acestea s-au desprins și au format o națiune de sine stătătoare. Ieroboam I a ajuns împăratul semințiilor din nord, a stabilit capitala în Samaria și centre de cult în Betel și Dan. Însă, Ieroboam a mers mult prea departe în răzvrătirea sa împotriva sudului. A plasat idoli în locașurile de închinare de la Dan și Betel și prin aceasta împărăția de nord a devenit foarte coruptă. Națiunea nu a mai fost loială lui Dumnezeu și a refuzat să se supună responsabilităților legământului. Și Iuda a oscilat în această perioadă, dar în mare a fost mult mai credincios decât Israelul de Nord.

Așadar, în monarhia timpurie ne confruntăm cu două evenimente majore: mai întâi unirea împărăției sub David și Solomon în care poporul a fost binecuvântat într-un mod deosebit, și apoi dezbinarea împărăției în vremea lui Roboam.

Privind la cele două evenimente majore din perioada monarhiei timpurii, trebuie să ne întrebăm în ce fel au modelat acestea slujirea profeților.

SLUJIRILE PROFETICE

Sunt 16 profeți ale căror slujiri sunt rezumate în cărțile profetice majore și minore ale Vechiului Testament. Cărțile Samuel, Împărați și Cronici arată clar că perioada monarhiei timpurii este plină de activitate profetică, dar nici una din cărțile profetice nu a fost scrisă în acea vreme. Tot ce putem spune despre monarhia timpurie este că a pregătit cadrul profeților pe care-i studiem. Putem privi acest cadru din cel puțin două perspective.

Idealurile legământului

Pe de o parte, profeții ce au scris mai târziu, considerau zilele monarhiei unite drept vremea instituirii idealurilor importante pentru legământul împărătesc. Toate nădejdiile poporului se întemeiau pe legământul instituit de Dumnezeu cu David și confirmat apoi cu Solomon. Tânjeau după ziua în care Israelul urma să fie unit din nou cu Iuda, așa cum a fost în vremea lui David și a lui Solomon. Așteptau cu nerăbdare vremea în care tronul lui David avea să fie din nou sigur, iar granițele țării extinse încă odată. Deci în acest sens, monarhia unită oferă un cadru profeților autori din Vechiul Testament.

Împărăția dezbinată

La rândul ei, dezbinarea împărăției a format și ea un cadru prin faptul că profeții autori au slujit două națiuni diferite. Aceste națiuni au avut istorii relativ distincte. Unii profeți au slujit lui Iahve în Împărăția de Nord, avertizându-i cu judecata legământului și asigurând poporul că va veni o zi de vindecare și mare binecuvântare. Centrul atenției lor era Samaria, capitala semințiilor din nord. Alți profeți au slujit lui Iahve în Iuda, avertizând cu judecăți și oferind binecuvântări pentru poporul lui Dumnezeu din sud, dar centrul atenției lor era Ierusalimul și seminția lui Iuda.

Deși cărțile profetice nu au fost scrise în perioada monarhică timpurie totuși aceasta a constituit un cadru esențial pentru lucrarea tuturor profeților. Perioada monarhică timpurie a stabilit idealurile legământului și de asemenea realitatea Împărăției de Nord și a cele de Sud.

Până acum am văzut cadrul oferit de monarhia timpurie. Acum putem să trecem la cea de-a doua perioada majoră din istoria profetică, perioada judecății asiriene.

JUDECATA ASIRIANĂ

Am văzut în lecția anterioară că poporul legământului avea responsabilitatea de a fi loial și credincios Domnului, iar când încălcau în mod flagrant legământul, se găseau în situația de a primi de la Dumnezeu judecată prin război. Prima dată când Dumnezeu a trimis un război de proporții împotriva poporului Său a fost în perioada judecății asiriene. Judecata divină de înfrângere în război a venit asupra poporului lui Dumnezeu prin imperiul asirian mai ales între anii 734 și 701 î.Hr. Între secolele VII și VIII î.Hr. imperiul asirian a crescut în putere și a cucerit multe națiuni. La apogeul puterii sale, imperiul asirian se întindea din Turcia zilelor noastre până la Golful Persic și în sud până la Egipt. Israel și Iuda nu au putut evita confruntarea cu acest imperiu masiv și agresiv. Pentru a analiza perioada judecății asiriene vom privi la două aspecte: care au fost evenimentele majore care au avut loc în această perioadă, și în ce fel au modelat acestea slujirea profeților în cele două secole?

EVENIMENTE MAJORE

Ce evenimente majore din secolele dominației asiriene au influențat scrierile profetice ale Vechiului Testament? Cel puțin trei evenimente istorice majore din aceea perioadă prezintă importanță pentru studiu nostru: primul, coaliția siriano-israelită, al doilea, căderea Samariei și al treilea, invazia lui Sanherib.

Coaliția siriano-israelită

Coaliția siriano-israelită a implicat conflictul între trei națiuni mai mici aflate atunci sub control asirian: Siria, Israelul de Nord și Iuda. Putem citi despre aceste evenimente în mai multe locuri în Vechiul Testament, dar un pasaj foarte interesant este Isaia 7. În jurul anului 734, Siria și Israelul de Nord s-au săturat să mai plătească tribut imperiului asirian și au decis să formeze o coaliție prin care să se opună asirienilor, bazându-se pe faptul că aceștia aveau probleme în alte părți ale imperiului. Pe lângă faptul că și-au format propria coaliție, Israel și Siria au încercat să forțeze pe Iuda să li se alăture. Dar Ahaz, împăratul lui Iuda, a refuzat să li se alăture și a cerut ajutor Asiriei. Evenimentele au avut multe urmări pentru poporul lui Dumnezeu, însă noi vom ține cont de una din aceste consecințe majore. Atât Nordul cât și Sudul erau pe punctul de a intra în conflict cu Asiria. Israelul de Nord s-a răzvrătit împotriva Asiriei iar împărații Asiriei au venit, l-au atacat și l-au distrus. Iuda s-a dat pentru o vreme cu Asiria trebuind să plătească tribut și taxe foarte mari imperiului asirian. În cele din urmă, chiar și Iuda s-a răzvrătit împotriva Asiriei iar judecata urma să vină și peste împărăția lui Iuda.

Căderea Samariei

Al doilea eveniment major al perioadei judecății asiriene a fost căderea Samariei. Samaria era capitala Israelului de Nord și a devenit obiectul răzbunării asirienilor din cauza răzvrătirii coaliției siriano-israelite. Citim despre acest eveniment în 2 Împărați 17. Marea armată asiriană a mărsăluit împotriva Israelului de Nord și a distrus Samaria. Asirienii au trimis mulți din izraeliții din nord în exil. Acest eveniment a marcat o etapă nouă pentru poporul lui Dumnezeu, apogeul judecății legământului, exilul în masă, care a avut loc pentru prima oară, la distrugerea Israelului de Nord de mâinile asirienilor.

Invazia lui Sanherib

Cel de-al treilea eveniment major din judecata asiriană a fost când Sanherib a invadat Iuda. Pentru o vreme, Iuda a scăpat de mânia Asiriei întrucât s-a supus puterii acesteia pentru a primi protecție împotriva Împărăției de Nord. Însă, mai târziu, Iuda s-a răzvrătit împotriva Asiriei și a experimentat mânia acestui imperiu mareț. Iuda s-a confruntat cu o serie de atacuri, dar cel mai crunt a fost cel din jurul anului 701 î.Hr., Putem citi despre acest eveniment în 2 Împărați 18 și 19. Asirienii au distrus multe din cetățile iudeilor și au ajuns până la porțile Ierusalimului. De fapt, totul părea pierdut până

când Ezechia, împăratul lui Iuda, a cerut ajutorul lui Iahve și au fost izbăviți în mod miraculos. Iuda a rămas un stat vasal al Asiriei, dar distrugerea totală a fost evitată în vremea lui Ezechia și a invaziei lui Sanherib.

Deci, putem vedea trei evenimente majore din timpul judecării asiriene: primul, coaliția siriano-israelită din 734; al doilea, distrugerea Samariei în 722 î.Hr.; și ultimul, invazia lui Sanherib din 701 î.Hr.

După ce am văzut câteva evenimente majore din perioada judecării asiriene, este timpul să examinăm influența acestora asupra slujirii profetice.

SLUJIRILE PROFETICE

Judecata asiriană a avut o mare influență asupra slujirii profeților. Din cele 16 cărți profetice din Vechiul Testament, 6 dintre ele relatează lucrările emisarilor lui Iahve din această perioadă: Iona, Osea, Amos, Mica, Naum și Isaia. Toți acești profeți au slujit în perioada judecării asiriene. Haideți să rezumăm pe scurt lucrurile spuse de acești profeți despre judecata asiriană.

Iona

În primul rând, trebuie să-l menționăm pe profetul Iona. Potrivit cu 2 Împărați 14:25, Dumnezeu l-a chemat pe Iona să profetească în perioada domniei lui Ieroboam al II-lea, regele Israelului cca. 793-753 î.Hr. Locul slujirii lui Iona a fost unic printre profeți pentru că Dumnezeu l-a trimis la Ninive, capitala Asiriei. A mers în capitala Asiriei și a predicat cuvântul lui Iahve, iar mesajul central a fost simplu, după cum citim în Iona 3:4:

Încă patruzeci de zile, și Ninive va fi nimicită! (Iona 3:4)

Spre regretul lui Iona, cetatea Ninive s-a pocăit când a auzit acest cuvânt al lui Iahve, iar Dumnezeu nu a adus asupra lor dezastru cu care au fost amenințați. Lucrarea lui Iona dovedește mila lui Dumnezeu extinsă chiar și asupra unui imperiu așa de rău ca cel asirian.

Osea

Al doilea profet care a slujit în perioada judecării asiriene a fost Osea. Osea 1:1 ne spune că acesta a slujit în vremea lui Ozia, Iotam, Ahaz și Ezechia, împărații Iudei. Ultimul an de domnie al lui Ozia a fost probabil 740 î.Hr., iar primul an de domnie al lui Ezechia a fost probabil 716 î.Hr. Acest interval indică o perioadă lungă de slujire a profetului Osea. El a slujit în principal în Israelul de Nord, aproximativ din 750 î.Hr. și cel puțin până la căderea Samaria în 722 î.Hr. După aceea, probabil Osea a migrat spre sud. Îl putem vedea pe Osea profetind în zilele de prosperitate de dinainte de coaliția siriano-israelită, dar și pe parcursul perioadei căderii Samariei.

Convergența profețiilor lui, ne arată că Osea a slujit în Israelul de Nord. Majoritatea profețiilor sale conțin avertizări împotriva corupției și răului ce avea loc în

Nord. Mesajul central al lui Osea a fost acesta: Împărăția de Nord este atât de coruptă de păcat încât Dumnezeu o va judeca aducând asirienii care vor distruge Israelul și Samaria. Bineînțeles, această profeție a fost împlinită la căderea Samariei. Totuși, Osea le-a oferit și nădejde. El a vestit că într-o zi va veni binecuvântarea legământului - restaurarea, după exil.

Amos

Cel de-al treilea profet care a vizat judecata asiriană a fost Amos. Amos 1:1 ne spune că profetul a slujit când Ozia era împărat al Iudei și Ieroboam împărat în Israel. Acest verset ne oferă un interval aproximativ pentru slujirea lui Amos între 760 și 750 î.Hr. Amos a slujit înainte de coaliția siriano-israelită din 734. A slujit într-o perioadă de prosperitate și complezență a Israelului de Nord sub Ieroboam al II-lea. La fel ca Osea, Amos a slujit în Israelul de Nord, iar mesajul lui a constat în avertizarea generației sale cu privire la venirea judecării asiriene, la căderea Samariei și la exilul care urma să aibă loc. Amos spune israeliților în Amos 5:27:

...și vă voi duce în robie dincolo de Damasc, zice Domnul al cărui nume este Dumnezeuul oștirilor! (Amos 5:27)

În ultimul capitol al cărții sale, Amos reiterează nădejdea că exilul nu înseamnă sfârșitul Israelului. Venea restaurarea, binecuvântarea legământului - restaurare după exil - promisă de Moise, a fost reafirmată și de Amos.

Mica

Al patrulea profet ce a abordat judecata asiriană a fost Mica. Mica 1: 1 spune că a slujit în zilele lui Iotam, Ahaz, Ezechia, împărații lui Iuda, preocupat fiind de Samaria și Ierusalim. Mica a slujit ca profet al lui Dumnezeu, cel puțin din 735 î.Hr., ultimul an al domniei lui Iotam, până în 701 î.Hr. anul invaziei lui Sanherib. Spre deosebire de Osea și Amos, Mica a slujit în Iuda, mai cu seamă în vecinătatea Ierusalimului. Pe scurt, mesajul lui Mica a constat în faptul că Dumnezeu urma să judece atât Samaria cât și Ierusalimul prin intermediul asirienilor. Avea puțină nădejde că Samaria va scăpa de distrugere dar a avertizat că Ierusalimul va fi și el distrus. În timpul invaziei lui Sanherib, Mica s-a împotrivit profeților mincinoși care spuneau că Ierusalimul nu va fi distrus niciodată de un inamic. El a afirmat că dacă poporul nu se pocăiește Ierusalimul va fi nimicit. Totuși, chiar dacă Israelul și Iuda urmau să fie duse în robie, Mica trăgea nădejde că într-o bună zi Dumnezeu se va răzbuna împotriva dușmanilor lor, Își va izbăvi poporul din robia asiriană și va aduce un mare împărat care să-l reunească și să readucă binecuvântările legământului în țară.

Naum

Cel de-al cincilea profet care a slujit în perioada judecății asiriene a fost Naum. Perioada în care a slujit Naum nu este determinată explicit în carte, dar poate fi dedusă din relatările scrise în aceasta. A slujit în perioada cuprinsă între 663 î.Hr. și 612 î.Hr.. Două versete din cartea sa fondează probabilitatea acestui interval. În 3:8, aflăm că cetatea egipteană Teba fusese deja cucerită de asirieni, iar lucrul acesta a avut loc în 663 î.Hr. Totuși profetul vestește și distrugerea Ninivei, capitala Asiriană, vorbind despre ea ca despre un eveniment ce urma să aibă loc în 3:7. Ninive a fost distrusă în 612 î.Hr. deci știm că lucrarea lui a avut loc înaintea aceluia mare eveniment.

În 1:15, citim că Naum se adresează poporului din Iuda, deci putem afirma cu siguranță ca a slujit în Iuda, dar atenția lui Naum se îndreaptă nu spre Iuda ci spre Asiria. Atât Israel cât și Iuda sufereau groaznic în mâinile Asiriei la acel moment, și în mijlocul acestei suferințe, Naum are un mesaj principal: Dumnezeu va distruge Asiria. Îl asigură pe Iuda că Dumnezeu va pedepsi Asiria distrugându-i capitala, Ninive. În 3: 5, Domnul spune aceste cuvinte:

**„Iată, am necaz pe tine, zice Domnul oștirilor, "te voi înjosi și te voi face de ocară. Toți cei ce te vor vedea vor fugi de tine și vor zice:
„Ninive este nimicită!” (Naum 3:5-7)**

Isaia

Cel de-al șaselea profet care a scris despre judecata asiriană a fost Isaia. Isaia 1:1 menționează că profetul a slujit în timpul domniei lui Ozia, Iotam, Ahaz și Ezechia, împărații lui Iuda. Enumerarea acestor împărați ne spune că Isaia a slujit începând cu 740 î.Hr. până puțin după 701 î.Hr., invazia lui Sanherib. Putem concluda că Isaia a slujit în timpul coaliției siriano-israelită, în timpul căderii Samariei și în timpul invaziei lui Sanherib. Din conținutul cărții lui Isaia aflăm că acesta a slujit în Iuda, mai cu seamă în Ierusalim. Isaia l-a abordat în multe feluri pe Iuda în perioada judecății asiriene. L-a chemat la loialitate și încredere în Iahve în vremea coaliției siriano-israelită. În timpul invaziei lui Sanherib, Isaia l-a îndrumat pe Ezechia să aibă încredere că Iahve va scăpa Ierusalimul. Aceste perioade ale slujirii sale au un mesaj principal: Iuda trebuia să aibă încredere în Iahve în confruntările cu judecățile asiriene. Desigur, când izraeliții nu s-au încrezut în Iahve, Iuda a primit o altă avertizare: Iuda va fi dusă în robie. Totuși, la fel ca mulți alți profeți, Isaia a afirmat că restaurarea lui Iuda, va avea loc după exil.

Am văzut că perioada judecății asiriene a cuprins câteva evenimente majore ce au avut consecințe semnificative asupra slujirii profeților. Profeții știau că aceasta va fi o vreme de mari suferințe și greutate pentru poporul lui Dumnezeu, așa că au rostit cuvinte de judecată dar și cuvinte încurajatoare ce întrezăresc unui viitor mai luminos.

După ce am examinat slujirea profeților Vechiului Testament în perioada judecății asiriene, să abordăm și perioada judecății babiloniene.

JUDECATA BABILONIANĂ

Până acum, am văzut că perioada monarhiei timpurii a constituit cadrul tuturor scrierilor profetice din Vechiul Testament. De asemenea, am văzut că judecata asiriană, 734 - 701 î.Hr., a constituit cadrul istoric în care au slujit Iona, Osea, Amos, Mica, Naum și Isaia. Așadar, suntem la cea de a treia perioadă de lucrare profetică, judecata babiloniană. Această perioadă de judecată s-a întins din 605 î.Hr. până în 539 î.Hr.

În multe privințe, profetul Isaia creează o punte între perioada judecății asiriene și cea a judecății babiloniene. Am văzut deja că Isaia i-a slujit lui Ezechia în vremea invaziei lui Sanherib. După terminarea acestei invazii, Ezechia a încercat să realizeze o alianță cu babilonienii pentru a se proteja de atacurile viitoare. În capitolul 39 din Isaia, profetul descoperă ce a făcut Ezechia. Așadar, în 39:5-7, rostește următoarele cuvinte:

Ascultă cuvântul Domnului oștirilor: „Iată, vor veni vremurile când vor duce în Babilon și vor lua din fiii tăi ieșiți din tine, pe care-i vei naște, ca să-i facă fameni în casa împăratului Babilonului (Isaia 39:5-7).

Din nou vom separa discuția noastră în două puncte de interes: primul, care au fost evenimentele majore ale judecății babiloniene și al doilea, cum au slujit profeți în această perioadă. Să abordăm mai întâi evenimentele majore incluse în judecata babiloniană.

EVENIMENTE MAJORE

Pentru a înțelege această perioadă, trebuie să identificăm trei evenimente majore: prima incursiune babiloniană din 605 î.Hr., a doua incursiune din 597 î.Hr. și a treia incursiune din 586 î.Hr.

Prima incursiune

În 605 î.Hr., a avut loc prima incursiune și deportare a liderilor iudei în Babilon. Împăratul Ioiachim a fost necredincios suzeranului său babilonian, Nebucadnețar. Așadar, acesta a invadat Iuda și a înlăturat mulți dintre liderii din Ierusalim. Profetul Daniel și prietenii lui, Șadrac, Meșac și Abed-Nego s-au aflat printre cei deportați în această perioadă.

A doua incursiune

Cel de-al doilea eveniment important din această perioadă, a avut loc în anul 597 î.Hr.. Nebucadnețar a reacționat la răzvrătirea continuă din Iuda cu o a doua incursiune și deportare. De data aceasta, el a distrus o mare parte din Iuda și a dus în exil, în Babilon, un mare număr de locuitori. În această incursiune a fost deportat profetul Ezechiel.

Această a doua invazie a vătămat mult poporul lui Iuda, totuși acesta nu s-a pocăit de căile lui rele.

A treia incursiune

Al treilea eveniment major din perioada babiloniană a avut loc în 586 î.Hr.. Nebucadnețar s-a săturat de continua răzvrătire din Iuda și a întreprins o a treia și ultimă incursiune și deportare. De data aceasta babilonienii au distrus complet Ierusalimul și templul său sfânt. Marea majoritatea a iudeilor au fost duși în robie, pământul a fost lăsat în paragină, așadar, a avut loc exilul în masă al lui Iuda.

Gândindu-ne la aceste trei evenimente majore din perioada judecății babiloniene trebuie să ne amintim că au fost vremuri de mare distrugere pentru poporul lui Dumnezeu. Fiul lui David a fost luat în robie iar templul de la Ierusalim a fost distrus. A fost o vreme teribilă în istoria poporului lui Dumnezeu.

După ce am văzut evenimentele majore ale perioadei babiloniene, ar trebui să abordăm modul în care au slujit profeții Vechiului Testament în aceste vremuri.

SLUJIRILE PROFETICE

Judecata babiloniană furnizează cadrul istoric pentru câțiva profeți ai Vechiului Testament. De fapt, șapte profeți au fost emisari ai lui Dumnezeu în această perioadă: Ieremia, Țefania, Ioel, Obadia, Habacuc, Ezechiel și Daniel.

Ieremia

Primul profet din perioada babiloniană a fost Ieremia. Ieremia a slujit ca profet al lui Dumnezeu în Iuda, în vremea celor trei invazii și deportări. Din Ieremia 1:1-3, aflăm că profetul a slujit:

... în al treisprezecelea an al domniei lui Iosia pe vremea lui Ioiachim până la sfârșitul anului al unsprezecelea al lui Zedechia, ... când a fost dus Ierusalimul în robie, în luna a cincea. (Ieremia 1:1-3)

Din aceste versete înțelegem că Ieremia a slujit cam din 626 î.Hr., înainte ca babilonienii să-i învingă pe asirieni, continuând să fie emisarul lui Iahve cel puțin până la scurt timp după 586 î.Hr., când a avut loc ultima incursiune și deportare babiloniană.

Înainte de prima invazie babiloniană, Ieremia a chemat poporul la pocăință adevărată pentru a preveni invaziile. Pe măsura ce valurile de atacuri babiloniene continuau, lui Ieremia i s-a spus că osânda Ierusalimului era certă. A chemat oamenii să se pocăiască și să se pregătească pentru vremuri grele. În ciuda atenției acordate exilului babilonian, Ieremia vestește și el restaurarea Israelului în viitor. De pildă, în capitolele 30 și 31 din cartea sa, Ieremia reamintește poporului lui Iuda că Dumnezeu îi va aduce înapoi în țară, că le va da siguranță sub un nou legământ.

Țefania

Cel de-al doilea profet al judecării babiloniene este Țefania. Țefania 1:1 spune clar perioada în care a slujit ca profet al lui Dumnezeu. A slujit pe vremea domniei lui Iosia, fiul lui Amon, împăratul lui Iuda. Iosia a domnit peste Iuda, cam din 640 î.Hr. până în 609 î.Hr. Așadar, Țefania a fost contemporan cu Ieremia în prima parte a slujirii acestuia. În 2:13-15, Țefania prevestește, cum de altfel s-a și întâmplat, căderea Ninivei în mâinile babilonienilor. De fapt, Țefania a profețit că ziua Domnului avea să vină împotriva Asiriei și a altor națiuni care persecutaseră poporul lui Dumnezeu. A anticipat dominația babiloniană asupra întregii regiuni, inclusiv Iuda. Dar și Țefania vestește că va veni o zi în care marea țară a Israelului și a Iudei vor fi restaurate. El spune în Țefania 3:20:

În vremea aceea, vă voi aduce înapoi; în vremea aceea, vă voi strânge; căci vă voi face o pricină de slavă și de laudă între toate popoarele pământului, când voi aduce înapoi pe prinșii voștri de război sub ochii voștri, zice Domnul". (Țefania 3:20)

Ioel

Un al treilea profet care apare în perioada judecării babiloniene este Ioel. Nu putem fi dogmatici cu privire la anii între care a slujit Ioel pentru că această carte nu ne furnizează o dată precisă. Unii exegeți îi plasează lucrarea mai timpuriu iar alții mai târziu. Dar din 1:13 și alte câteva referiri, putem afirma cu siguranță că Templul și preoția încă funcționau în timpul predicării lui Ioel. De asemenea, Ioel vestește distrugerea Sionului în 2:1. Deci, Ioel a slujit probabil în timpul deportării iudaicilor în Babilon. Mesajul lui a fost simplu și direct: teritoriul Iudei urma să fie prădat de oști străine. Iar în capitolul 2, Ioel cheamă la pocăința sinceră în nădejdea că o astfel de pocăință va preveni sau va atenua distrugerea babiloniană. Totuși, după ce concluzionează că va veni nimicirea, Ioel nu renunță în totalitate la binecuvântările lui Dumnezeu. Își asigură cititorii că după ce exilul va lua sfârșit, Dumnezeu are să-Și restaureze poporul la o binecuvântare a legământului fără precedent. El spune în Ioel 3:20-21:

„Dar Iuda va fi veșnic locuit, și Ierusalimul, din neam în neam. Le voi răzbuna sângele pe care nu l-am răzbunat încă, dar Domnul va locui în Sion.” (Ioel 3:20-21)

Obadia

Un al patrulea profet din timpul judecării babiloniene a fost Obadia. Nici cartea lui nu este datată în mod specific, dar tratează felul în care națiunea Edom a profitat de suferința cumplită a iudaicilor. După toate probabilitățile, Obadia are în vedere necazurile care au venit peste iudaici în timpul valurilor de invazii și deportări babiloniene la care a fost supus Iuda din 597 până în 586 î.Hr. Obadia vestește că Iahve nu va trece cu vederea cruzimile edomiților. Edomul va fi distrus. De fapt vestește că într-o zi cei exilați din

Iuda se vor întoarce și vor intra în posesia Edomului. Așa cum a spus Obadia în versetul 15 din cartea sa:

Căci ziua Domnului este aproape pentru toate neamurile. Cum ai făcut, așa ți se va face; faptele tale se vor întoarce asupra capului tău. (Obadia 15).

Obadia vestește că după ce exilul lui Iuda va lua sfârșit, Dumnezeu va pedepsi națiunile care nu s-au purtat bine cu poporul Său.

Habacuc

Un al cincilea profet care a slujit în timpul judecății babiloniene a fost Habacuc. Din nou, nu știm cu exactitate când a slujit, totuși conținutul cărții sale ne furnizează niște indicii. În primul capitol din Habacuc, profetul se roagă pentru nimicirea conducătorilor fără Dumnezeu din Iuda. Răspunsul lui Dumnezeu se găsește în 1:6. Acolo, Domnul spune:

Iată, voi ridica pe haldei, popor turbat și iute, care străbate întinderi mari de țări ca să pună mâna pe locuințe care nu sunt ale lui.” (Habacuc 1:6)

În lumina acestui pasaj, se pare că Habacuc a slujit cândva aproape de prima invazie și deportare babiloniană din 605 î.Hr.

Habacuc deplânge mai întâi răutatea iudașilor și apoi oprimarea babilonienilor, dar la sfârșitul cărții, Habacuc declară că se încrede în Iahve indiferent cât va dura ca Dumnezeu să-i nimicească pe babilonieni. În 3:17, citim bine-cunoscutele cuvinte pline de credință:

Căci, chiar dacă smochinul nu va înflori, vița nu va da niciun rod, rodul măslinului va lipsi, și câmpiile nu vor da hrană, oile vor pieri din staule, și nu vor mai fi boi în grajduri, eu tot mă voi bucura în Domnul, mă voi bucura în Dumnezeul mântuirii mele! (Habacuc 3:17-18)

Ezechiel

Un al șaselea profet care a slujit în timpul perioadei babiloniene a fost Ezechiel. Capitolul 1 versetul 2 din Ezechiel ne spune că profetul a fost dus în Babilon, în 597 î.Hr. A slujit în Babilon printre exilați, și din restul cărții înțelegem clar că Ezechiel a slujit chiar și în timpul distrugerii Ierusalimului în 586 î.Hr. Deci Ezechiel a slujit din cca 597 până la distrugerea Ierusalimului în 586 î.Hr. Ezechiel și-a petrecut prima parte a lucrării sale proclamând că babilonienii urmau să distrugă Ierusalimul și templul său. Cea mai mare parte a cărții lui Ezechiel vorbește însă, despre faptul că poporul se va întoarce în

țară și atunci va trebui să reclădească templul. După ce descrie cum cetatea și templul vor fi de o grandoare deosebită, încheie cartea, în 48:35, astfel:

Și, din ziua aceea, numele cetății va fi: „Domnul este aici!” (Ezechiel 48:35)

Daniel

Al șaptelea profet care a slujit în timpul judecății babiloniene a fost Daniel. Daniel a fost dus la Babilon în prima deportare din 605 î.Hr. Evenimentele menționate în cartea sa arată clar că slujirea lui Daniel a durat cel puțin din 605 până în 539 î.Hr. Daniel a interpretat vise și a avut el însuși câteva vedenii care arătau clar că exilul lui Iuda avea să se extindă pe o perioadă lungă de timp. El a realizat că poporul lui Dumnezeu nu s-a pocăit de păcatele lui, nici măcar în exil, așa că în 9:13 el spune:

După cum este scris în Legea lui Moise, toată nenorocirea aceasta a venit peste noi; și noi n-am rugat pe Domnul Dumnezeul nostru, nu ne-am întors de la nelegiuirile noastre și n-am luat aminte la adevărul Tău.” (Daniel 9:13)

Prin urmare, lui Daniel i se spune că exilul poporului lui Dumnezeu se va prelungi pe perioada a patru imperii: babilonienii, mezii și perșii, grecii și un al patrulea al cărui nume nu este dat dar care știm că este imperiul Roman. Daniel a încurajat pocăința și credința în rândul exilaților, și a avertizat că răzvrătirea continuă nu va face altceva decât să prelungască despărțirea de țară.

Ar fi foarte dificil să supraestimăm perioada judecății babiloniene. Aceasta a fost perioada în care poporul lui Dumnezeu a suferit cea mai mare înfrângere; poporul lui Dumnezeu a fost exilat din teritoriul lui Iuda; fiul lui David a fost exilat de pe tron; Ierusalimul a fost distrus, până și templul lui Dumnezeu a fost nimicit. A fost cel mai îngrozitor lucru care s-a întâmplat poporului lui Dumnezeu din Vechiul Testament. În această perioadă, profeții au rostit multe cuvinte de amenințare și judecată, dar le-au adus și mesaje de nădejde potrivit cărora într-o zi Domnul Își va restaura poporul în Ierusalim și Iuda.

Până acum în această lecție despre analiza istorică a profeției, am văzut evenimentele majore și lucrările profetice din trei perioade. Am ajuns acum la ultima perioadă a profeției în Vechiul Testament, perioada restaurării.

PERIOADA RESTAURĂRII

Așa cum am văzut, monarhia timpurie a furnizat cadrul scrierilor profetice din Biblie. O serie de profeți au slujit în perioada judecății asirieni, și un număr și mare au slujit lui Dumnezeu în perioada judecății babiloniene. Să abordăm acum profeții care au slujit poporului lui Dumnezeu în perioada când unii izraeliții s-au întors din exilul babilonian, în țara lui Iuda. Această perioadă de restaurare se întinde din 539 î.Hr. până la

cca 400 î.Hr. Ca și până acum, vom aborda această perioadă stăruind mai întâi pe evenimentele majore ale acesteia și apoi pe slujirea profetică. Să ne uităm mai întâi la evenimentele majore ale perioadei de restaurare.

EVENTIMENTE MAJORE

Primul lucru pe care trebuie să-l menționăm este întoarcerea izraeliților în țară.

Întoarcerea izraeliților în țară

În 539 și 538 î.Hr., Dumnezeu a făcut o lucrare minunată pentru poporul Său exilat. Împlinind profeția din Isaia, împăratul persan, Cyrus, a cucerit imperiul babilonian și i-a încurajat pe izraeliți să se întoarcă în țara lor și să reclădească templul lui Iahve. Această primă restaurare a poporului din exil a avut loc sub conducerea lui Șeșbațar, despre care mulți cred că ar fi fost Zorobabel, moștenitorul de drept al tronului lui David. Totuși, exilații care s-au întors erau puțini la număr și nu erau pe deplin dedicați împlinirii voii lui Iahve.

Reclădirea templului

Acest fapt ne conduce la cel de-al doilea eveniment major din perioada restaurării, reclădirea templului, între anii 520-515 î.Hr.. Cei dintâi izraeliți care s-au întors în țară au neglijat reclădirea templului. Au pornit lucrarea, dar curând au început să fie preocupați de propriile lor nevoi și au oprit construcția. Deoarece poporul lui Dumnezeu au falimentat în responsabilitatea de a reclădi templul, profeții Hagai și Zaharia, ies pe străzile Ierusalimului cam prin 520 î.Hr. pentru a-i îndemna să reclădească templul lui Dumnezeu. La început au fost foarte optimiști și aveau mari speranțe dar acest optimism nu a ținut mult.

Apostazia la scară largă

Al treilea eveniment însemnat din perioada restaurării a fost apostazia la scară largă. Această apostazie a crescut după reclădirea inițială a templului, în special în vremea slujiri lui Ezra și Neemia. Exegeți au păreri diferite în ceea ce privește data exactă, deci vom stabili un interval posibil între 450 și 400 î.Hr. La o generație după ce Zorobabel a reclădit templul, poporul lui Dumnezeu a început să practice căsătoriile mixte cu femei străine, drept urmare, religia Israelului s-a amestecat cu religiile altor popoare. Perioada de restaurare s-a oprit. Ezra și Neemia au inițiat câteva reforme care au ținut pentru o vreme, dar la scurtă vreme acestea au eșuat. Perioada de restaurare a devenit o perioadă de mare apostazie.

Să abordăm acum cel de-al doilea lucru de interes al perioadei de restaurare. Ce influență au avut evenimentele asupra profeților care au slujit în acele vremuri?

SLUJIRILE PROFETICE

Cele trei figuri profetice bine-cunoscute au fost Hagai, Zaharia și Maleahi. Să abordăm mai întâi lucrarea lui Hagai.

Hagai

Din cartea lui Hagai reiese că profetul s-a numărat printre cei ce s-au întors în țară. Prin urmare, lucrarea lui a avut loc în Ierusalim. Știm cu exactitate și când a slujit Hagai. Citim în Hagai 1:1 că Dumnezeu i-a vorbit lui Zorobabel, dregătorul lui Iuda, prin Hagai în prima zi din lună a șasea. De aici și din alte pasaje din carte, aflăm că toate profețiile au fost făcute pe parcursul unei perioade de 4 luni în 520 î.Hr.

Care a fost mesajul de bază al lui Hagai? Hagai era hotărât să motiveze pe iudații sovăielnici să reclădească templul. De fapt Hagai a profețit mari biruințe și binecuvântări ce vor veni peste Zorobabel, dacă el și poporul se vor pocăi de păcatul lor. El spune în Hagai 2:21:

Vorbește lui Zorobabel, dregătorul lui Iuda, și spune: „Voi clătina cerurile și pământul;” (Hagai 2:21)

Hagai făgăduiește binecuvântările bogate ale lui Dumnezeu dacă poporul se întoarce din toată inima la El și reclădește templul.

Zaharia

Cel de-al doilea profet al perioadei de restaurare este Zaharia. Din conținutul profețiilor lui Zaharia, aflăm că acesta a slujit la Ierusalim alături de Hagai. În 1:1 se menționează că Hagai a început să slujească în luna a opta a celui de-al doilea an de domnie a lui Darius, cu alte cuvinte, în anul 520 î.Hr. Potrivit capitolelor 9 la 14 din Zaharia, mulți învățați cred că lucrarea lui a continuat și după ce a fost clar că simpla reclădire a templului nu era suficientă pentru a aduce binecuvântarea divină. La începutul slujirii sale, rezumată în primele 8 capitole din Zaharia, mesajul profetului a fost simplu: mari binecuvântări vor veni dacă poporul va reclădi templul. Însă, după aceea, în capitolele 9 la 14 Zaharia a profețit că restaurarea deplină va veni numai printr-o viitoare intervenție divină catastrofală. Profetul are vedenii cu privire la o serie de evenimente din viitor în care Dumnezeu va interveni pentru a aduce biruință și neprihănire poporului Său. În 14:20, el spune:

În ziua aceea, va sta scris până și pe zurgălăii cailor: „Sfinți Domnului!” Și oalele din Casa Domnului vor fi ca potirele de jertfă înaintea altarului. (Zaharia 14:20)

Maleahi

Ultimul profet al Vechiului Testament este Maleahi. Prin faptul că a avut în vedere templul și pe leviți, se pare că Maleahi a slujit în apropierea Ierusalimului. Mesajul lui se potrivește cel mai bine în sau după perioada reformelor lui Neemia, undeva între ani 450 și 400 î.Hr. Slujirea la templul devenise așa de coruptă, și oamenii se îndepărtaseră așa de mult de Domnul încât Maleahi vestește o altă mare judecată ce urma să vină peste poporul lui Dumnezeu. În Maleahi 3:5, citim:

[Domnul] Mă voi apropia de voi pentru judecată. (Maleahi 3:5)

Totuși Maleahi știa că judecata viitoare a lui Dumnezeu avea să aducă și restaurarea finală pentru cei neprihăniți din Israel. În 4:2, Maleahi dă speranță acelor care se pocăiesc și se dovedesc a fi credincioși Domnului

Dar pentru voi, care vă temeți de Numele Meu, va răsări Soarele neprihănirii, și tămăduirea va fi sub aripile Lui; veți ieși și veți sări ca vițeei din grajd. (Maleahi 4:2)

Maleahi a asigurat Israelul că deși aflat în apostazie, după judecată va veni o vreme de mari binecuvântări.

Profeții din perioada restaurării au avut de-a face cu crize majore. Poporul care se întorsese din exil continua să se împotrivescă lui Dumnezeu, prin urmare, profeții au concluzionat că marile binecuvântări ale restaurării vor veni doar în viitorul îndepărtat. Noi creștinii știm că acest viitor îndepărtat, consta în venirea lui Isus pe pământ.

CONCLUZIE

În aceasta lecție am făcut o analiză istorică a profeților Vechiului Testament. Deși istoria este foarte complexă, e bine să rezumăm evenimentele din această vreme în patru perioade majore: prima, monarhia timpurie; a doua, judecata asiriană; a treia judecata babiloniană și a patra perioada post-exilică, perioada caracterizată inițial de mari speranțe, dar în cele din urmă înlocuite cu anticiparea altor judecății urmate de o binecuvântare de la Dumnezeu undeva în viitorul îndepărtat.

În învățarea interpretării profeției Vechiul Testament, este esențial să raportăm cuvintele profeților la circumstanțele lor. Relaționând cuvintele acestora la circumstanțele cu care se confruntau, vom putea înțelege semnificația mesajului pentru oamenii acelor vremuri și ce înseamnă cuvintele lor pentru noi.